

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֶשֶׁת וַיִּלֶךְ - וַאֲפִילוּ בְהִסְתָּרָה

"וְאֲנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה" (דברים לא, יח)

בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן לֹא רָק הַלְשׁוֹן הִסְתַּר אֶסְתִּיר. וְעוֹד לְכֹאוֹרָה הִיָּה רְאוּי לְכַתּוֹב בַּלְשׁוֹן הַסְתֵּיר הַסְתִּיר אוֹ אֶסְתֵּיר אֶסְתִּיר?

וּבִיָּאֵר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: "אֵךְ הִנֵּה יָדוּעַ שְׂאוּמָה הַיִּשְׂרָאֵלִית עִם קְדוּשָׁה, וְכִשִּׁיד ה' נֹגַע בָּהֶם ח"ו יִכּוּלִים לְשַׁבֵּר מַחֲצוֹת בְּרִזְל הַמַּפְסִיקוֹת בֵּינָם לְבֵין אֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִיִּים. אֵךְ נִרְפִים הֵם נִרְפִים לְבַקֵּשׁ מֵאֲלוֹקֵינוּ עַל זֹאת, בְּחוֹשְׁבֵם כִּי מִקְרָא הוּא עַל פִּי סִידוֹר הַטֶּבַע, וְלֹא עַל צִוּוֵי הַהִשְׁגָּחָה, וְזֶהוּ וְאֲנֹכִי הִסְתַּר - דָּבָר זֶה מֵאִתָּם, אֶסְתִּיר פָּנַי מֵהֶם - רָצָה לֹמַר שְׂאֶסְתִּיר מֵהֶם שֶׁלֹּא יִבְיִנוּ שֶׁלֹּא בָּאָה לָהֶם הַצָּרָה הַזֹּאת עַל שֶׁהִסְתַּרְתִּי פָּנַי מֵהֶם, וְלֹא יִבְקָשׁוּ רַחֲמִים כְּדִי שִׁיקְבְּלוּ עוֹנֶשֶׁם, כִּי אֲלַמְּלָא יִבְיִנוּ יִבְטְלוּ בַּתְּפִילָתָם אֶת הַגְּזִירָה."

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַפְנִים שְׁעָצֵם קִיּוּמֵנוּ בְּכָל יוֹם הוּא בְּגֵדֵר נֹס גְּמוּר. יֵשׁ הַמֵּיִחְסִים זֹאת אֶל בְּנֵי אֲנוּשׁ בָּשָׂר וְדָם אֲשֶׁר בְּחִצִּיר יִתְּנוּ. וְלֹא שְׂמוּ אֶל לִיבָם לְהַשְׁכִּיל וְלִהְבִּין שֶׁהַכּוֹל מֵאִתּוֹ יִתְּבַרְךְ בְּכָל רֵגַע וְרֵגַע.

בִּיאוֹר דְּבָרָיו, שֵׁשׁ שָׁנֵי סוּגֵי הַסְתֵּר פָּנִים: הָאֶחָד - עֲצֵם הַגְּזִירוֹת שֶׁמְבִיא הַקֶּב"ה עַל יִשְׂרָאֵל. וְהַסְתֵּר פָּנִים הַשֵּׁנִי הוּא, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל לֹא יִשִּׁימוּ אֶל לִיבָם שְׁכַל הַצָּרוֹת שֶׁהֵם עוֹבְרִים בָּאוּ לָהֶם מַחֲמַת הַסְתֵּר פָּנִים שֶׁל הַקֶּב"ה, אֲלֵא יִתְּלוּ הַכּוֹל בְּטֶבַע וְלֹכֵן לֹא יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה וְלֹא יִתְּפַלְּלוּ לֵה' יִתְּבַרְךְ, וְהוּא הַנִּקְרָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַסְתֵּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתֵּרָה.

צֵא וְלַמַּד מִמָּה שֶׁהַקֶּפִּידָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: "וְאִמְרַתְּ בְּלִבְּךָ כִּחֵי וְעֵצֶם יְדֵי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחֲסִיל הַזֶּה" (דברים ח, יז). בְּלִבְּךָ דִּיקָא, הֵיינו אֲפִילוּ לֵלֵל שֶׁהֵעֵלָה זֹאת בְּפֶרְסוּם וְעַל דֵּל שְׁפִתָּיו, "לֹא יֵאָבֶה ה' סֶלַח לּוֹ" (דברים כט, יט) כְּמוֹ שֶׁהִתְבָּאָר שֶׁם בְּפֶסוּקִים.

דְּהֵיינו, שְׁגַם בְּהַסְתֵּר הַקֶּב"ה נַעֲלָם מֵאִתָּנוּ. מִמִּילָא יִמְשִׁיכוּ לְסִבּוֹל הַלֵּאָה אֶת עוֹל הַגְּלוּת וְהַצָּרוֹת, וְאִילוּ הִיוּ מִתְּבוֹנְנִים ע"י תִּשׁוּבָה וְתְּפִילָה הִיוּ שׁוֹבְרִים אֶת כָּל הַמַּחֲצוֹת הַמַּפְסִיקוֹת בֵּינֵינוּ לְבֵין קוֹב"ה. (הַדְּבָרִים הַתְּבָאָרוּ בַּסֶּפֶר בִּיאוֹרִים וְהַנְּהִיגוֹת לְמֶרֶן הַגֵּר"מ שְׁטֵרנְבוּךְ שְׁלִיט"א).

כֹּאשֶׁר הַקֶּב"ה עוֹשֶׂה עִימָנוּ נִסִּים וּנְפִלְאוֹת, הַתְּבִיעָה עֵלֵינוּ הִיא רַבָּה יוֹתֵר, מִכִּיּוֹן שֶׁהַקֶּב"ה מֵרָאָה לָנוּ בְּחוּשׁ אֶת גְּדוּלַת הַנְּהִיגוֹתָיו יִתְּבַרְךְ שְׂמוֹ. צְרִיכִים לְהִיזָהָר שֶׁלֹּא נַעֲלִים עֵינֵינוּ ח"ו. עֵלֵינוּ לְהַפְנִים אֶת דְּבָרֵי הַרְמַב"ן (סוף פֶּרֶשֶׁת בָּא) שֶׁאֵין לְאָדָם חֶלֶק בְּתוֹרַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עַד שִׂיאֵמִין בְּכָל דְּבָרָיו וּמִקְרָיו שְׁכוֹלֵם נִסִּים וְאֵין בָּהֶם טֶבַע וּמְנַהֵגוֹ שֶׁל עוֹלָם כָּלֵל.

בְּבִרְכַת שֶׁבֶת שְׁלוֹם וְכִתִּיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה הֵרַב אֵלֵינוּ חַיִּים פְּנַחְסֵי שְׁלִיט"א חֲבֵר הַרְבֵּנוֹת הַמְּקוּמִית מִבְּשֵׁרֵת צִיּוֹן

הצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב רח דוד בן לאה וב"ב עמית בן אהרון וב"ב רח דוד בן לאה וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאנט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומר בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרור בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחמיה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעימה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

הצלחת דביר בן נלי רחל
זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

זמני לכת

ע"י	כניסת לכת	צאת לכת	ריבוי תם
י"ג	18:16	19:27	20:12
ת"א	18:34	19:25	20:09
מ"ט	18:35	19:26	20:11
כ"א	18:35	19:26	20:10

שׂוֹאֵל וּמְשִׁיב בַּהֲלָכָה - יוֹם כִּיפּוּר

מה הן הלכות יום כיפור?

סלסה ?

תשובה !

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

בתפילת שחרית בערב יום כיפור לא אומרים תחנון וכן נוהגים לעשות התרת נדרים. לא עושים מלאכה בערב יום כיפור. מי שעושה מלאכה בערב יום כיפור- אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם. מנהג טוב לטבול במקווה בערב יום כיפור (ללא ברכה). מי שאינו יכול ללכת למקווה, ישפוך על עצמו שנים-עשר וחצי ליטר מים. אם אינו יכול לעשות זאת, ישהה תחת הטוש במקלחת, עד שישער כיון נשפך עליו כמות של שנים-עשר וחצי ליטר.

יום כיפור לא מכפר על עבירות שבין אדם לחבירו עד שיפייס את חבירו. אדם שביקש מחילה, וחבירו אינו רוצה למחול לו, יחזור לבקש מחילה ממנו עד שלוש פעמים ובכל פעם יקח איתו שלושה אנשים. אם חבירו עדיין מסרב למחול - אינו חייב לפייס אותו. אם הוא פגע ברבו, יחזור לבקש מחילה אפילו אלף פעמים, עד שיתפייס. מכל מקום, לא יהיה אדם אכזרי מלמחול שכן כל המעביר על מידותיו- מעבירים לו על כל פשעיו. חובה קדושה לבקש סליחה מהוריו ומרבותיו. הבעל והאישה ימחלו זה לזה. טוב שיאמר: "אני מוחל וסולח לכל מי שחטא כנגדי בין בגופי ובין בממוני".

נוהגים להתפלל תפילת מנחה בעוד היום גדול, כלומר בשעה מוקדמת. בתפילת העמידה אומר את הפסוק: "הָיָה לְרָצוֹן אֶמְרֵי פִי וְהָיָה לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרֵי וְגֹאֲלֵי" (תהלים יט, טו). לאחר מכן יאמר וידוי 'על חטא', כפי שנדפס במחזורים. יש נוהגים שילקו אותם ל"ט מכות ברצועה ומתוך כך יתעורר לעשות תשובה.

ילך לביתו ויאכל סעודה מפסקת. יש לפרוש מכל חמשת העינויים: אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת נעלי עור ותשמיש המיטה לפני שקיעת החמה. (מצווה מהתורה להתחיל בכל דיני התענית לפני שקיעת החמה. ראוי לנהוג כך לפחות רבע שעה קודם שקיעת החמה).

מצווה להדליק נרות ליום כיפור. לפני ההדלקה יש לברך "אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים". לא מברכים את ברכת 'שהחיינו' על ההדלקה, אלא רק לאחר חליצת נעלי העור, מכיוון שבברכת 'שהחיינו' מקבל על עצמו את קדושת יום כיפור. נוהגים להתעטף בטלית קודם שקיעת החמה (כדי שיוכל לברך עליה). מתפללים את כל תפילות יום כיפור בטלית כדי שיתפלל בכוונה ובכבוד ראש.

כולם חייבים להתענות ביום כיפור. גם נשים מעוברות ומניקות חייבות להתענות. אסור לרחוץ במים ביום זה. אסור להושיט את אצבעו במים. לא אסרו רבותינו אלא רחיצה של תענוג, אבל אם היו ידיו או שאר גופו מלוכלכים- מותר לרחוץ אותם מכיוון שאין זו רחיצה של תענוג. לא ישטוף את פניו או את פיו. ביום כיפור בבוקר יטול את ידיו לסירוגין עד סוף קשרי אצבעותיו בלבד ויברך על נטילת ידיים.

אַהֲבַת הַזּוּלָּת

כשאנחנו קוראים סיפורים על הנהגותיהם של גדולי הדור, מעבר לעובדה שאנחנו מתפעלים משקידתם העצומה בתורה הקדושה אנחנו מגלים אלו מידות מופלאות הם סיגלו לעצמם ואהבת הבריות העצומה שיש להם לכל אדם ואדם. להלן סיפור מופלא המעובד מתוך 'לב שלום' אותו סיפר הגאון הצדיק רבי שלום הכהן שבדרון זצ"ל (הידוע כ'המגיד הירושלמי'):

כשהייתי אברך צעיר לימים רציתי מאוד להכיר את גדולי הדור וצדיקיו כדי ללמוד מדרכם. שמעתי על הגאון רבי לייב חסיד זצ"ל, שהיה מפורסם לצדיק וחסיד בעיירת קלם. החלטתי ללכת ולהכיר את אותו גדול דור מקרוב. הלכתי לביתו ונקשתי על הדלת. שמעתי מתוך הבית כי מישהו רץ לפתוח את הדלת.

כשנפתחה הדלת ראיתי כי מי שרץ לפתוח את הדלת היה הצדיק רבי לייב חסיד זצ"ל בכבודו ובעצמו, שכיוון ששמע נקישות בדלת תיכף ומיד רץ לפתוח. הצדיק לא המתין שמישהו מאנשי ביתו יגש לדלת הבית כדי שהמתין לא יתעכב יותר מדי. בעוד אני משתאה על מעשה הצדיק, הרב השיט לי את ידו בברכת 'שלום עליכם' נלבבת עד מאוד. הוא אחז בי בשתי ידיו ומשך אותי פנימה לביתו.

כשנכנסתי לבית, הרב הניח את ידו האחת על שכמי כאילו הייתי ידד נעורים שלו מימים ימימה, והחל מתהלך איתי בחדר שלו. השאלות זרמו מאליהן: "מה נשמע?", "מה אתם עושים?", "איך אתם מרגישים?". כך שוחח איתי כשחיוך על פניו וידו על שכמי במשך כעשרים דקות ואני תוהה שמה מחליף אותי באדם אחר. רק לאחר מכן פנה אלי ושאל: "כעת תאמרו לי בבקשה, מי אתם?". הרי שלא ידע ולא הכיר אותי ולמרות כל זאת התנהג עימי כאילו אני חבירו מימים עברו.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084 כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

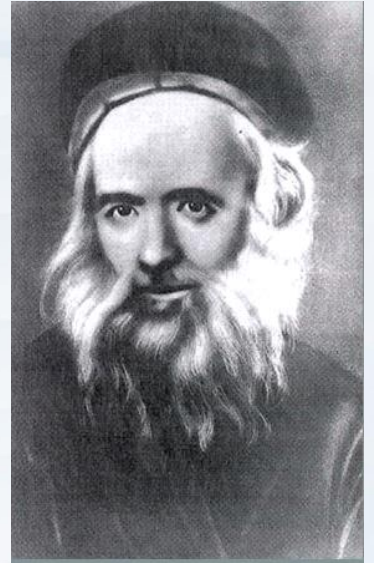
שאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב יוסף זכריה שטרן זצ"ל

הגאון הרב יוסף זכריה שטרן זצ"ל - נולד בשנת ה'תקצ"א (1831) בניישטוט-שאקי שבפלך סובאלק (פולין). כבר בילדותו ניכר בכח שקידה עצום והוא הצטיין בחידושי המופלאים. בהיותו כבן שלוש-עשרה הוא התייתם מאביו. לפני שמלאו לו 18 שנים התחתן. חותנו הגאון הכתיר אותו: "גאון ישורון אשר חכמתו בחוץ תרונן. עוקר הרי הרים וטוחנן בפלפוליו לשברים סיני בקודש נודע בשערים" וזאת כשהיה רק בן 18. בגיל 20 התמנה לרב ביאשינובקה. לאחר כעשר שנים התמנה לרב בשאוולי. בתפקיד זה החזיק במשך 43 שנה עד יומו האחרון. כל ימיו היה חולני וכמעט שלא ירד ממיטת חוליו. מפאת מחלתו יצא רק לעיתים נדירות מפתח ביתו. לתפילת מנחה היה מגיע לביה"כ בקושי רב ועשה כן מכיוון שביתו היה קרוב מאוד לביה"כ. בשבת מניין אנשים היו מתפללים בביתו.

איש אמת. ענוותן מופלא. כשראה את התארים שהיו כותבים לו היה צועק וקובל על כך. התפרסם מאוד בשל זכרונו הפנומנלי. כונה 'הרב הזוכר' ו'הגאון מווילנא השאוולי'. הצטיין בבקיאות עצומה ומעמיקה בכל ספרות התלמוד וההלכה, הראשונים והאחרונים. זכה להערכה רבה מגדולי דורו. מכל החוגים הפנו אליו שאלות, ביניהם: הגאונים הרב חיים חזקיהו מדיני, הרב אליהו דוד רבינוביץ 'תאומים ועוד. הרב יצחק יעקב רבינוביץ מפוניביז' שהגיע ללוויה, הספיד אותו ואמר: "**בקר זה גנוזים עכשיו ש"ס בבלי וירושלמי, ספרא ספרי תוספתא מכילתא, ראשונים ואחרונים**". נפטר ב-י"א תשרי ה'תרס"ד (1904). חי כ-73 שנים. ציונו בשאוולי שבליטא.

אביו: הגאון ר' נתן (כונה 'רבי נתן ראש הברזל'. שימש כרבה של בניישטוט-שאקי, בולדיסלבוב וקהילות נוספות במשך כארבעים שנה).
אשתו: מרת רבקה (בת הגאון ר' מרדכי גימפל יפה).
מרבתי: אביו, הגאון ר' נתן. **בנו:** ר' שמואל. **בנותיו:** מרת חיה קיילא (נישאה לר' יעקב דב רפפורט רב בזיימל וכפר סבא), מרת יוכבד (נישאה לר' אשר ניסן לויטן, רב וראש ישיבה בשאוולי. בהמשך שימש כאב"ד בברונקס, מראשי 'אגודת הרבנים' בארה"ב), מרת רחל (נישאה לר' מרדכי זק"ש). **מספריו:** **זכר יהוסף** - על ברכות וסדר מועד ונשים, שו"ת על אורח-חיים בשו"ע, ביאור על חמש מגילות, ביאור על הגדה של פסח. השאיר כתבי יד רבים, ביניהם: הגהות על תלמוד בבלי, ירושלמי, משניות, הגהות וחידושים על ה'יד החזקה' ו'ספר המצוות' לרמב"ם, חיבור על סוגיות וכללי הש"ס, חיבור על התנ"ך, ביאור על מורה נבוכים, הגהות על 'ספר חסידים', ביאורים והגהות על פיוטים ועוד. הספרים וכתבי היד כוללים כארבעים ספרים מלבד שו"ת עצום ואלפי גליונות של חידושי תורה שנשרפו בשואלי ב-ט' באב ה'תר"ל.

אם אחד הגיע לרבינו אחד משכניו בריצה. הוא סיפר כי אשתו חלתה ל"ע במחלה אנושה והרופאים לאחר בדיקה אמרו כי קיצה קרב ואין לרופאים אין שום יכולת להושיעה. רבינו נענה מיד ואמר: "מה? הם מייאשים? וכי הם נהיו בעלי-הבית החדשים על החיים?! תדע לך כי הם טועים! אשתך תחיה! ולא זו בלבד אלא היא תחיה עוד חמישים שנה!!!".

הגאון הרב שלום שבדרון ה'מגיד הירושלמי' העיד שהרב מרדכי גימפל וולק סיפר לו, כי שהיה באמריקה הוא פגש באדם שנולד בליטא. הלה סיפר לו כי האישה שברך אותה רבינו היא אימו. אימו פעם אחת חלתה מאוד. רצו בניה להזמין רופא לבית. אולם היא אמרה בביטחון, בשמחה ובידיעה כי עדיין יש לה עוד שנתיים לחיות ואין כל צורך בהזמין רופא!

לאחר שנתיים פגש שוב את האיש שאמר לו, כי ברכתו של הרב התקיימה במלואה. בדיוק כשנגמרו חמישים שנה, האישה כבר הייתה זקנה. היא כינסה את כל ילדיה וצאצאיה וסיפרה להם שוב את כל הסיפור ואמרה להם: "**היום מלאו לי חמישים שנה בדיוק מאותו היום בו רבינו הבטיח לי שאחיה עוד חמישים שנה!**". היא ציוותה את צוואתה האחרונה, בירכה את כולם ונפרדה מהם. לאחר מכן היא נכנסה למיטתה ומיד השיבה את נשמתה ליוצרה!

בימים ההם היה נהוג שמוכרי ספרים היו סובבים בעיירות. הם היו נכנסים לביהמ"ד, פותחים שם את חבילות הספרים, מסדרים אותם על השולחן ליד כניסת בית-המדרש ומוצאים שם את לקוחותיהם. רבינו פעם כשנכנס להתפלל מנחה בביהמ"ד הוא ניגש לשולחן מוכר הספרים וראה ספר שעניין אותו. רבינו עמד על מקומו הציץ בו כמה רגעים. לאחר מכן שאל את המוכר למחיר הספר והחזיר לו את הספר וגם עשר קופיקות שדרש המוכר בעדו. מוכר הספרים תמה על מעשה הרב ושאל: "מפני מה רבינו החזיר את הספר וגם שילם עבורו?". רבינו ענה לו: "**עברתי על הספר ואני יודע את כל מה שכתוב בו. מעכשו אין לי יותר צורך בו, לכן אני חייב לשלם לך עבורו**".

רבינו נכנס באחת הפעמים להתפלל מנחה בבית-המדרש ולקח ממוכר הספרים ספר מסוים. לאחר מספר דקות החזיר אותו. דבר זה הפנה את תשומת ליבם של המתפללים. נמצאו ביניהם סקרנים שהחליטו לבחון את רבינו ולהיווכח אם באמת הוא יודע את תוכנו של הספר. הם ניגשו למוכר הספרים, קנו את הספר ולמדו אותו במשך זמן רב עד שידעו את תוכנו בעל-פה. לאחר מכן הם נכנסו לרבינו ושוחחו עימו בעניין הנידון. תמיהתם היתה גדולה עד מאוד כשנכחו לראות שהרב יודע את תוכנו של הספר בעל-פה.

זקני הדור בשאוולי סיפרו: כשהיה רבי יוסף זכריה מועמד לרבנות בשאוולי הוא דרש בשבת בבית-המדרש הגדול. כשעלה על הבימה לדרוש, רבינו פנה לשמש וביקש ממנו שיביא לו גמרא - "לא משנה איזה מסכת". אחד מגדולי התורה שבעיר בשם ר' שמואל הלמן עמד באותו הזמן על יד הבימה. כשהשמש הוציא מארון הספרים את מסכת פסחים להגישה לרבינו, לקח ר' שמואל הלמן את הגמרא מידו, דפדף ועשה קמט בדף כ"ט.

הוא רצה שרבינו יגיד את חלוקה דרבנן בעניין כל איסורין שבתורה בין במינו בין שלא במינו בנותן טעם. השמש הגיש את הגמרא לרבינו וזה פתח בהלכה באותו עמוד, אבל בעניין אחר לגמרי. רבינו עמד על דברי התוספות 'אין פורץ את הקדשים' ודרש בהלכה במשך שלוש שעות רצופות. כל שומעיו היו מרותקים לדבריו ולגאונותו.

הגאון רבי מאיר רובינזון מרדושקביץ סיפר שפעם אחת הגיע לשאוולי ונכנס להקביל את פני רבינו. כשראה אותו הצדיק, החזיר לו שלום תפשו בדש בגדו ופתח את פיו בדבר תורה שארך כשלוש שעות רצופות!

כחו של ויתור

מה יעלה בדיןך."

לא עבר זמן רב ולפתע רואה הוא קרונות רבים, שחורים ומלוכלכים כפחם. מלאכי חבלה עומדים על גביהם ומנהיגים אותם.

כששאל את המלאכים לפרש הדבר, הם הסבירו לו, כי אלו הם מעשיו הלא טובים שעשה במהלך כל השנה. עתה הם מביאים את העגלות לפני בית-דין של מעלה כדי שהם יפסקו מה יעלה בדינו.

העשיר התלווה אליהם עד שהגיע למושב בית הדין. שם ראה ששמים את כל המצוות והמעשים הטובים שעשה בכף המאזניים וכנגדם בכף השנייה שמים את העבירות הרבות אשר עשה.

מעשיו הרעים היו מרובים משמעותית ממעשיו הטובים, ולכן הכריע את הכף לרעה רח"ל. אב בית הדין של מעלה רצה לפסוק את דינו למיתה ל"ע.

מידוענו רעד כולו. ברגע זה שמע כי רוצים לגזור עליו מיתה באותה השנה. באותו הרגע הופיע מלאך מליץ של רחמים, ושאל את בית-הדין: "מדוע לא ישקלו לו גם את היסורים שהתייסר העשיר במשך השנה?".

טענה זו התקבלה בבית-דין של מעלה. לפתע הובאו עגלות משא של יסורים וצרות רבות שסבל במשך כל השנה כולה והעלו גם אותן על כף המאזניים.

אולם גם אלו לא הצליחו להכריע את המשקל לטובה ונשאר בספק השקול. הדיינים הסתפקו מה לעשות עם אותו העשיר וכיצד לפסוק את דינו.

המלאך המשיך לסנגר על העשיר וביקש שיבדקו האם במשך השנה העביר על מידותיו ולא עמד על שלו. מעשים אלו עשויים להכריע את הכף לטובה.

מיד ראה איך שגרם המלאך לגבאי של בית-המדרש לטעות ולמכור את מקומו גם לחבירו.

רק עכשיו הבין כי כל מטרת הטעות היתה לנסות ולבדוק אותו האם יסכים לוותר ויעביר על מידותיו בכך יוכלו לפסוק את גזר דינו לטובה.

תיכף כשראה כך, התחיל לצעוק בקול באמצע השינה: "אני מוותר על מקומי! אני מוותר על מקומי בלב שלם!", והוא התעורר מבועת משנתו.

העשיר רץ באמצע הלילה לגבאי ואמר לו, שהוא מוותר על מקומו ומוכן שהגבאי יבחר עבורו אפילו את המקום הגרוע ביותר בכל בית-המדרש.

לעולם לא נבין עד כמה חשובה היא מידת הויתור. לו היינו יכולים לראות מהו השכר העצום שמגיע בשמיים ועד כמה יש בכוח הויתור לשנות גורלות ולפדות מאפלה לאורה- אין ספק כי אז היינו משתדלים בכל כוחינו להידבק במידה מופלאה זו.

בבית מדרשו של המקובל האלוקי הגאון הצדיק הרב שלום מזרחי שרעבי זיע"א (המכונה הרש"ש הקדוש. זכה וחיבר מספר ספרים חשובים בקבלה, ביניהם 'פירוש והגהות השמ"ש' על כתבי רבינו האריז"ל, 'רחובות הנהר', 'נהר שלום' וכיו"ב) פעם גבאי בית הכנסת מכר בשגגה מקום מכובד אחד לשני עשירים.

כאשר הגבאי שם לב לטעות שעשה, הוא לא ידע מה לעשות כיוון שלא היה מקום נוסף מכובד בחשיבותו אליו ניתן היה להעביר את אחד העשירים.

כשלא מצא שום פיתרון, נאלץ בליט ברירה לפנות לשניהם. השמש סיפר בצער רב מה שאירע וניסה לדבר על לב הרוכשים. הוא ביקש שאחד מהם יוותר על המקום שקנה לטובת חבירו.

ידועים דברי החכם מכל אדם: "ועשיר יענה עזות" (משלי יח, כג). לצערו הרב שניהם הבהירו לו באופן שלא משתמע לשני פנים, כי כיוון שהם שילמו טבין ותקילין וממיטב כספם עבור מקום מכובד זה הראוי למעמדם- הם אינם מוכנים לוותר על המושב שרכשו ועליו למצוא פיתרון לבעיה שנוצרה.

הגבאי המשיך להפציר ולהתחנן בפניהם. למרות השתדלויותיו המרובות אף אחד מהעשירים לא הסכים בשום פנים ואופן לוותר על מקום הכבוד.

בליל ראש השנה, 'למזלו' של השמש, היה בית המדרש ריק במקצת. הוא הצליח למצוא מקום מכובד אחר כדוגמת הראשון.

שני המקומות היו מרוחקים, אחד מהם היה בדרום והשני בצפון. הוא שוחח עם העשירים. אחד מהם הסכים לשבת באופן חד פעמי במושב זה.

העשיר שקנה את המקום וישב במקום השני חלם בלילה שהוא רואה עגלות משא מפוארות עוברות לידו ומלאכי רחמים מנהיגים את העגלות באור פנים.

העשיר ניגש לאחד המלאכים ושאל: "מה הם עגלות מפוארות אלו? מה הן נושאות בתוכן ולאן פניכם מועדות?". המלאך השיב לו, שביום הזה עוברים כל יושבי תבל לפני בית דין של מעלה.

"אנחנו מוליכים עכשיו את כל המצוות והמעשים הטובים שעשית בשנה זו לפני בית דין של מעלה כדי שהם יחליטו

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	הרב יחיא בן יוסף ז"ל
פואד אברהם בן רג'ניה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברקוב דב ז"ל
אביבה בת איירין ע"ה	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	מאירה בת יפה ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	עמירם בן דבורה ז"ל	אביגדור בן ג'ולי ז"ל
יצחק בן חביבה ז"ל	סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל
אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה
דב בן יצחק ז"ל	יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	מסודי בת חביבה ע"ה
סוליקה בת עישה ע"ה	יעקב בן אסתר ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה
סלים בן פרחתה ז"ל	רחל רפאת בת השמת ע"ה	יוסף בר סעדה ז"ל
יעקב בן סלימה ז"ל	לטיף בן פרחתה ז"ל	שלום בן אסתר ז"ל
ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה	דניאל רפאל בן חגית ז"ל	מרים בת שרה ע"ה
מישא אסתר בת זרהה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	אביבה לוישי ע"ה
אברהם בן טובה ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	שרה בת נרקיס ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
רחמים בן רחל ז"ל	מסעוד בן יקוט ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל
ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	רפאל בן אסתר ז"ל
דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל	אביחי בן אסתר ז"ל
צדיק חכם בן חזלה ז"ל	נעימה בת גורג'יה ע"ה
דוד בר חטיבה ז"ל	חי זיזי בן קלרה ז"ל
חוה בת יעקב צבי ע"ה	ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל
יצחק יצקן בן רחל ז"ל	אסתר בת נעמי ע"ה
ברכה בת מרדכי ע"ה	ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל
יעקב בן נעמה ז"ל	אורה בת נעימה ע"ה
שרה בת מורברי רחל ע"ה	דוד יצחק בן פרחתה ז"ל
אלון בן סעדה ז"ל	גורג'יה בת נעימה ע"ה